

Annie Elise Polak is geboren op 12 juni 1915 in Winschoten. Ze was de dochter van Isidoor Joseph Polak en Rika Pinto.

In haar jeugd was ze padvindster bij de St. Vitusgroep. In Winschoten was een grote Joodse gemeenschap. De Winschoter Joodsche Jeugd Groep besloot in 1935 tot de oprichting van een padvindergroep. Bram Gudema werd gevraagd of hij leiding wilde worden en hij zocht contact met de katholieke St. Vitusgroep in Winschoten. Hij ging in overleg met districtscommissaris Jager, hopman Piet Bödeker, oubaas Hyronimus Hoegen en bestuurslid E.G. Olthof van de St. Vitusgroep. Bert Olthof, stamlid van de St. Vitus, werd gevraagd instructeur te worden omdat Bram Gudema geen Scoutingachtergrond had. De groep startte met 10 jongens. Door de training van Olthof konden hopman Gudema, vaandrig Bram Slager en de verkenner van de troep in 1936 door de districtscommissaris geïnstalleerd worden. De kleur van de das werd wit-blauw met oranje rand. De groep kwam samen op de zolder van de werkplaats van radiozaak Engers in de Langestraat. Er werd een welpenhorde gestart onder leiding van Mej. Annie Polak, die zelf oud padvindster was. Later namen Linie Klein en Sara Polack haar rol bij de welpen over.

Onder de Winschoter Joodsche Jeugd Groep waren ook padvindsters actief. In 1936 was Annie kabouterleidster. Marianne Wijnberg-Jakobs en Saartje Oppenheim-Braaf waren padvindstersleidster.

Als gevolg van de dreigende internationale politieke situatie werd besloten de groep eind 1939 op te heffen.

Annie trouwde op 19 mei 1938 in Winschoten met Herman Hartog (1910-1943). Ze verhuisden naar Voorburg waar ze aan het begin van de oorlog woonden. Haar man was koopman in metalen.

Hun 2 kinderen doken onder en overleefden de oorlog. Annie en haar man werden opgepakt en kwamen terecht in Kamp Westerbork. Ze werden op 16 november 1943, met 995 personen van kamp Westerbork naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau gedeporteerd. Dit was het laatste transport van 1943. In Auschwitz werd ze direct na aankomst, op 19 november 1943, vermoord.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het Vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven

gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Na de oorlog kon de joodse Scoutinggroep niet worden voortgezet omdat maar 4 leden de oorlog hadden overleefd.

Meer informatie

[Annie Elise Hartog-Polak | Oorlogsgravenstichting](#)

[Annie Elise Hartog-Polak](#)

[\(PDF\) Figureerde Eddy Hillesum als schoolmeisje in de](#)

[Avonturen van Pieterjoris? | Alexandra Nagel - Academia.edu](#)

[Gezin Overzicht: Polak, Annie Elise \(maxvandam.info\)](#)

[Omnia en het einde van de Joodse gemeenschap in](#)

[Winschoten \(nazatendevries.nl\)](#)

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-](#)

[1941, 1945- ca. 1950\) – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Scouting St. Vitus - Winschoten](#)

[Holocaust Survivors and Victims Database -- Annie Elise Hartog-Polak \(ushmm.org\)](#)

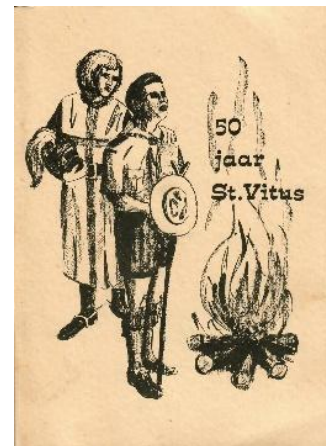
[Nieuwsblad van het Noorden » 21 jan 1936 - Art. 312 | Delpher](#)

[50 jaar St.Vitus, 1918-1968, Hopman A. Nieborg](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Annie Elise Hartog-Polak - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.